

W zgodzie z Unią

Wszystkie zmiany w ustawie o pośrednictwie ubezpieczeniowym wynikają z konieczności implementacji unijnych dyrektyw. Nie określają one jednak, na przykład konkretnych zasad doskonalenia zawodowego pośredników, dlatego ostateczny ich kształt będzie zależał od ustaleń z całym środowiskiem. — **KATARZYNA PRZEWALSKA**

Nowelizacja ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, wprowadziła art. 4c, wskazując, iż każda osoba wykonująca czynności agencyjne albo brokerskie jest obowiązana doskonalić umiejętności zawodowe przez odbywanie raz na trzy lata szkolenia zawodowego. Zmiana ta wynika z chęci likwidacji „martwej litery” dotychczasowego przepisu art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy („broker ubezpieczeniowy jest obowiązany doskonalić umiejętności zawodowe” – przepis uchylony na mocy noweli), oraz wyjścia naprzeciw wymaganiom zawartym w art. 4 ust. 1 dyrektywy 92/2002/WE.

WAŻNY GŁOS ŚRODOWISKA

W art. 4c ust. 3 znowelizowanej ustawy zawarto delegację dla ministra właściwego dla spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, w poro-

Katarzyna Przewalska

jest zastępcą dyrektora Departamentu Instytucji Finansowych w Ministerstwie Finansów.

zumieniu z ogólnopolskimi organizacjami pośredników ubezpieczeniowych sposobu przeprowadzania szkoleń zawodowych, zakresu tematów oraz wymiaru godzinowego zajęć. Projekt rozporządzenia jest obecnie przedmiotem wzmoczonych prac, które odbywają się przy współpracy z Polską Izbą Ubezpieczeń, Stowarzyszeniem Polskich Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, Polską Izbą Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych,

Izbą Gospodarczą Ubezpieczeń i Ochrony Ryzyka oraz Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych. Roboczy projekt bazuje na dotychczasowych regulacjach dotyczących szkolenia dla osób wykonujących czynności agencyjne, które, na mocy poprzednio obowiązujących przepisów, odbywało się co trzy lata.

TEN SAM ZAKRES WIEDZY

Ciekawostką projektu jest określenie wspólnej części szkolenia dla osób wykonujących czynności agencyjne i osób wykonujących czynności brokerskie. Miałyby ona obejmować zagadnienia ogólne niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności agencyjnych albo brokerskich. Rozważane jest wprowadzenie tematów w zakresie uwzględniającym specyfikę wykonywanych czynności (patrz grafika).

Co powinni wiedzieć agenci i brokerzy?

- 1) aktualne zagadnienia z bloków tematycznych stanowiące ustalony minimalny zakres wiedzy ubezpieczeniowej;
- 2) informacje o zakładach ubezpieczeń i rynku ubezpieczeniowym w Polsce;
- 3) zasady prowadzenia dokumentacji ubezpieczeniowej;
- 4) techniki akwizycji ubezpieczeniowej i obsługi klienta.

Tylko dla agentów

Dla osób wykonujących czynności agencyjne szkolenie miałyby obejmować dodatkowo zagadnienia z zakresu działalności zakładu ubezpieczeń, na rzecz którego są wykonywane czynności agencyjne, czyli np.:

- 1) informacje o taryfach oraz zasady obliczania składek ubezpieczeniowych;
- 2) zapoznanie z aktami dotyczącymi wewnętrznej struktury zakładu ubezpieczeń przeprowadzającego szkolenie;
- 3) rozliczenia ilościowo-wartościowe z tytułu sprzedaży polis i inkasa składek ubezpieczeniowych;
- 4) ogólne i szczególne warunki ubezpieczeń.

Tylko dla brokerów

Brokerzy będą mieli nieco inny zakres szkolenia, który będzie uwzględniał specyfikę charakteru ich pracy do których należy zaliczyć zagadnienia dotyczące np.:

- 1) etyki zawodowej brokera;
- 2) przesłanek i kryteriów wyboru odpowiedniego zakładu ubezpieczeń i jego produktów;
- 3) znajomości nowych produktów ubezpieczeniowych oraz ich konkurencyjności.

BĘDĄ ZMIANY

Zakładamy, że projekt ulegnie poważnym zmianom, przede wszystkim prowadzącym do wyraźniejszego oddania odmiennej specyfiki, charakteru i roli jaką pełnią osoby wykonujące czynności agencyjne albo osoby wykonujące czynności brokerskie. Należy spodziewać się położenia akcentu na cel rozporządzenia, jakim jest zapewnienie odpowiedniego poziomu szkolenia odpowiadającego potrzebom edukacyjnym, które rodzic będzie wspólny europejski rynek ubezpieczeniowy. Liczymy na bardzo konstruktywną współpracę ze środowiskiem zawodowym w dalszych pracach nad projektem.

PAMIĘTAJ O REJESTRZE

Z punktu widzenia pośredników istotne są też zmiany dotyczące nowych obowiązków. Nowością jest na przykład nowela wprowadziła zmianę art. 44 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym polegającą m.in. na dodaniu w ust. 1 pkt 7 i w ust. 2 pkt 6, dotyczących poszerzenia zakresu rejestru brokerów ubezpieczeniowych o wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, zawierający następujące dane osobowe, obejmujące:

- a) imię lub imiona i nazwisko,
- b) numer PESEL,
- c) miejsce zamieszkania.

Jednocześnie zgodnie z art. 11 noweli, **brokerzy ubezpieczeniowi są obowiązani złożyć wniosek o zmianę wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych w zakresie osób fizycznych, przy pomocy których wykonywane są czynności brokerskie w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie noweli, czyli do 9 października 2005 r.**

Ustawa nie przewiduje szczególnych sankcji za niedotrzymanie obowiązku, o którym mowa w art. 11. Jednak w przypadku jego niespełnienia można

się spodziewać sankcji nadzorczych przewidzianych ustawą, które nałożyć może Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych w trybie nadzoru nad działalnością brokerską.

ZARZĄD NA SZKOLENIE

Zmiana wprowadzona nowelizacją art. 9 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym, polegająca na dodaniu ust. 1a, ma zapewnić, aby wymogi przewidziane dla osób wykonujących czynności agencyjne (patrz ramka: Kto może być agentem?) miały zastosowanie do:

- 1) agentów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej:
 - a) wspólników tych spółek, o ile są osobami fizycznymi,
 - b) w przypadku, gdy wspólnikami tych spółek są osoby prawne - co najmniej połowy ich członków zarządu;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi - co najmniej połowy ich członków zarządu.

ROK NA DOSTOSOWANIE

Na podstawie art. 8 noweli ww. agencji ubezpieczeniowi zarejestrowani przed dniem wejścia w życie noweli, którzy nie spełniają wymogów: posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych, dawania rękojmi należytego wykonywania czynności agencyjnych oraz odbycia szkolenia prowadzonego przez zakład ubezpieczeń zakończony zdanym egzaminem, są obowiązani **dostosować swą działalność agencyjną w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie noweli, czyli 9 kwietnia 2006 r.** Niedostosowanie działalności do ww. wymogów skutkować będzie wygaśnięciem umowy agencyjnej po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie no-

wych przepisów i wykreśleniem agenta z rejestru na wniosek zakładu ubezpieczeń. Mamy nadzieję, iż większość indywidualnych przypadków będzie jedynie ograniczona do konieczności odbycia odpowiedniego szkolenia zawodowego zorganizowanego przez zakład ubezpieczeń, zakończonego zdanym egzaminem potwierdzającym posiadaną wiedzę i umiejętności.

W ZGODZIE Z PRAWEM UE

Zapis realizuje wymogi określone w art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 92/2002/WE, które wskazują m.in., iż państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, że odpowiednia liczba osób wchodzących w skład struktur zarządzających wykazuje wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania swoich obowiązków, przy czym osoby te powinny cieszyć się nieposzlakowaną opinią. Koordynacja przepisów krajowych w sprawie wymogów zawodowych i rejestracji osób podejmujących i prowadzących działalność w dziedzinie pośrednictwa ubezpieczeniowego może przyczynić się zarówno do wprowadzenia jednolitego rynku usług finansowych, jak i do poprawienia ochrony konsumentów w tym zakresie. Punkt 14 preambuły dyrektywy zaleca, aby pośrednicy ubezpieczeniowi i reasekuracyjni byli zarejestrowani we właściwym organie państwa członkowskiego, w którym zamieszkują lub, w którym mieści się siedziba ich zarządu, pod warunkiem jednak, że spełniają oni ściśle określone wymogi zawodowe dotyczące ich kompetencji i nieposzlakowanej opinii. □

Artykuł powstał przy współpracy pracowników Departamentu Instytucji Finansowych w Ministerstwie Finansów: Roberta Wójcika i Jacka Zielińskiego.

Kto może być agentem?

Agentem może zostać osoba spełniająca następujące wymogi:

- 1) pełna zdolność do czynności prawnych;
- 2) brak prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo:
 - a) przeciwko życiu i zdrowiu,
 - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - e) przeciwko mieniu,
 - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) skarbowe;
- 3) rękojmia należytego wykonywania czynności agencyjnych;
- 4) co najmniej średnie wykształcenie;
- 5) odbycie szkolenia prowadzonego przez zakład ubezpieczeń zakończony zdanym egzaminem.